

Samlivet er hævet. Sagen er tværtimod den, at jeg netop af al Magt har stræbt at værgе mig og værgе Lovforslaget mod alle disse fondrende Betragtninger, som snart tale om Ægtefæder i een Klasse af Samfundet og snart om Ægtefæder i en anden, mod disse opløsende Betragtninger, som ville bygge en Lov paa Adskillelsen imellem Ægtefæder, hvor Samlivet er hævet, og Ægtefæder, hvori Samlivet bestaar. Da Ægtefæbelslovgivningen er og skal være en almindelig Lovgivning, ligger allerede deri, at det maatte være sjernt fra min Tanke at yttre Noget, som skulde indeholde den allermindeste Støtte for et Forslag som det, der nu er stillet af Mindretallet. Jeg kan i og for sig forstaa dem, som ere imod Lovforslaget i det Hele — jeg billiger ikke deres Anskuelse, men jeg kan forstaa dem — derimod kan jeg ikke forstaa, at Noget for Alvor kan anbefale dette besynderlige Mindretalsforslag. Dette Forslag indeholder nemlig efter mit Begreb en fuldstændig Miskenndelse af det Retsgrundlag, hvorpaa Ægtefæbelslovgivningen maa staa, idet det vil knytte sin Regel til det faktiskste Forhold, om det ægtefædelige Samliv er hævet eller ikke. Jeg beder bemærket, at der her ikke er Spørgsmaal om, hvorvidt Ægtefædet er hævet ved en Separationsbevilling eller ei, nei, Taler er om det rent faktiskste Forhold, om det ægtefædelige Samliv er hævet eller ikke. Det kan stille sig paa een Maade om Søndagen, paa en anden Maade om Mandagen, og atter paa en ny Maade om Mandagen, og saa tror man, at en Retsregel lader sig knytte til det Vilkaar, om Samlivet paa denne faktiskste Maade er hævet eller ikke, ved en vilkaarlig Besslutning eller Handling, enten en Aftale mellem Ægtefællerne eller en ensidig Handling af den ene Ægtefælle. Sagen er, at Lovgivningen staaer, om jeg saa maa sige, magtesløs overfor det anomale Forhold, at Ægtefæder, som i og for sig retlig bestaa, dog faktiskt ikke bestaa; men at Lovgivningen skulde anerkjende en saadan vilkaarlig ensidig Opløsning af Ægtefædet og dertil knytte en særegen Ordning af det, en formueretlig Regel til Fordel for den Hustru, der have de Samlivet, forekommer mig aldeles unaturligt, aldeles forkasteligt.

H. Pedersen: Jeg ønsker kun at sige nogle Ord til Støtte for det af den ærede 3die Landssthingsmand for 5te Kreds (Ogenbøll) stillede Ændringsforslag til § 1. Jeg agter nemlig at stemme for dette Forslag, fordi jeg kan skjønne, at dersom Loven bliver vedtagen med dette Forslag, vil den i ingen Henseende kunne være til Skade, men derimod i mange Tilfælde kunne være til Nytte. Dersom derimod dette Forslag bliver forkastet, nødes jeg for mit Vedkommende til at stemme imod Loven, thi saa vil den efter min Mening være mere til Skade end til Gavn. Jeg er ikke istand til at indse, at Loven, som den blev vedtagen ved 2den Behandling, kan være

til nogen virkelig og bedre Beskyttelse for Kvinden, saalænge hun endnu lever sammen med Manden. Er Forholdet først blevet saaledes, at Konen med Loven i Haanden skal gjøre sin Ret gjældende, er det jo af den Beskaffenhed, at Ægtefolkene helst bør stilles jo før jo hellere, istedetfor at fortsætte Samlivet til Ulykke for sig selv og deres Børn og ofte til Forargelse for mange Andre. Derfor forekommer det mig, at dersom man overhovedet vil gjøre Noget for at beskytte Kvinden mod Mandens Overgreb ad Lovgivningens Vej, burde man hellere lette Ægtefolkernes Afgang til at blive skilte i Stedet for, at man giver dem denne Anvisning paa at fortsætte Samlivet, dog paa den Maade, at Enhver hytter sig selv for Fremtiden. Det forekommer nu mig, at en Del af de Grunde, som Lovens Demmer have anført, have været noget ensidige. Naar saaledes det ærede 7de Medlem for 1ste Kreds (Mazén) fremhævede ved 2den Behandling af Sagen, at det kun var en Retfærdighedshandling, vi udøvede, fordi den gifte Kvinde for Eiden er stillet slettere end den Umyndige, er det ganske vist Noget, der kan siges, men det forekommer mig dog at være en lidt søgt Udtalelse. Sagen er nemlig, at, naar en Kvinde indlader sig i Ægtefæde med en Mand, giver hun med fuld Vidende og af fri Villie Afskald paa en Del af den Myndighed, hun hidtil har været i Besiddelse af. Det stiller sig nu saa, at ikke ret mange frygte denne Tilstand, tværtimod viser det sig, at de Fleste efterstræbe den som et Gode. Hans Sammentilling passer altsaa ikke, thi idet Kvinden bliver gift, bliver hun Et med Manden, og saa ligger det i Forholdets Natur, at hun ikke kan bevare sin fulde Myndighed. Den Kvinde, der ikke kan give Afskald paa en Del af sin Myndighed, duer slet ikke til at blive Ægtefælle; hun giver frivillig Afskald paa en Del af den for at opnaa andre væsentlige Fordele, blandt Andet den, at hun faaer en Støtte og en Beskyttelse, hun ikke tidligere har haft, og at hun for Fremtiden kan oversføre en Del af de Byrder og de Pligter, der hidtil have hvilet paa hende alene, paa Manden. De Vilkaar, hvorunder den gifte Kvinde lever og virker, passe saaledes ikke med den Tilstand, hvori den Umyndige befinder sig. Den ærede Ordfører for Flertallet (Krieger) gik temmelig vidt, naar han mente, at det, vi her ville indbrømme den gifte Kvinde, ikke var Andet og Mere, end hvad enhver ærefryer Mand endog saa uden Loven vil indbrømme sin Hustru, men jeg kan ikke skjønne, at det er rigtigt. Det kan gjerne være, at det gaar saaledes til i den Samfundsklasse, hvor den ærede Ordfører og hans Rigesfælle mest og nærmest bevæge sig, at Manden der kan stille en Sum til sin Hustrus Raadighed og sige: „Den kan Du stalle og valte med efter Dit eget Godt-befindende“, men med den Samfundsklasse, for hvilken det nærmest er Meningen, at Loven skal